

Fotodynamische therapie (PDT)

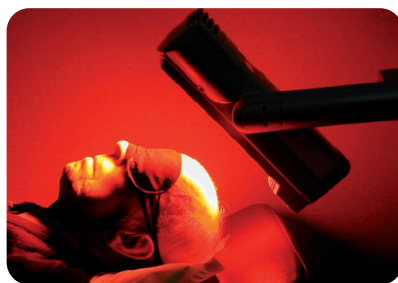
informatie voor patiënten

WAT IS FOTODYNAMISCHE THERAPIE OF PDT?	3
WELKE HUIDLETSELS KUNNEN BEHANDELD WORDEN?	3
FOTODYNAMISCHE THERAPIE MET EEN BELICHTINGSLAMP	4
FOTODYNAMISCHE THERAPIE MET DAGLICHT	9
HEB JE NOG VRAGEN?	11

WAT IS FOTODYNAMISCHE THERAPIE OF PDT?

PDT is de afkorting van 'Photodynamic therapy'. Fotodynamische therapie is een behandeling van de huid waarbij de kwaadaardige huidcellen door middel van een zelf extreem gevoelig worden gemaakt voor zichtbaar licht.

Na een inwerktijd van minstens 3 uur worden de kwaadaardige cellen met een speciale lamp belicht, waardoor ze afsterven. In de weken daarna worden ze spontaan vervangen door nieuwe, gezonde huidcellen.

WELKE HUIDLETSELS KUNNEN BEHANDELD WORDEN?

ACTINISCHE KERATOSEN EN DE ZIEKTE VAN BOWEN

Dit zijn meestal ruw aanvoelende, schilferende plekjes op de huid. Ze ontstaan door langdurige blootstelling aan de zon, waardoor de huidcellen beschadigd raken. De plekjes komen daarom vaak voor op zones die veel zon krijgen, zoals het gezicht, de hoofdhuid, de handruggen, armen en benen. Omdat deze plekjes soms kunnen evolueren naar huidkanker, is behandeling in een vroeg stadium aangewezen.

OPPERVLAKKIG GROEIENDE BASAAL- CELCARCINOMEN

Dit is een vorm van huidkanker die niet uitzaait, maar wel kan doorgroeien in het omliggende weefsel. Behandeling is daarom nodig.

Afhankelijk van het type letsel moet de behandeling soms na 1 tot 2 weken herhaald worden. Fotodynamische therapie kan uitgevoerd worden met een belichtingslamp of met daglicht.

FOTODYNAMISCHE THERAPIE MET EEN BELICHTINGSLAMP

HOE VERLOOPT DE VOORBEREIDING?

- ✓ De verpleegkundige verwijdert, indien nodig, hardnekkige korstjes of huidschilfers met een schuurpapiertje of een instrument.
- ✓ Daarna wordt de behandelingszalf op de huid aangebracht. De zalf wordt alleen door ongezonde huidcellen opgenomen en maakt de cellen extreem gevoelig voor rood licht (een specifieke golflengte van zichtbaar licht).

- ✓ De behandelde huid wordt afgedekt met een folie en een lichtwerend verband, zodat de zalf optimaal kan inwerken. De zalf moet minimaal 3 uur en maximaal 6 uur inwerken. Extreme koude moet vermeden worden.
- ✓ Je mag de raadpleging verlaten. Om verzekeringsredenen vragen we om in het ziekenhuis te blijven. Breng gerust iets mee om je tijdens het wachten bezig te houden.
- ✓ Je krijgt een pijnstillert met paracetamol (1000 mg) mee. Die moet je 1 uur vóór je in de namiddag terug verwacht wordt, innemen. Het exacte tijdstip van de belichting word je in de voormiddag meegedeeld.

WAT GEBEURT ER OP HET MOMENT VAN DE BELICHTING?

- Met dezelfde QR-code als in de voormiddag meld je je opnieuw aan via het scantoestel. Neem daarna plaats in dezelfde wachtruimte. Een medewerker komt je daar ophalen.
- Het verband wordt verwijderd en de huid wordt gereinigd. De plek wordt plaatselijk verdoofd met een verdovende spray (Xylocaine).
- Met een speciale UV-lamp (Wood-lamp) wordt gecontroleerd of de ingesmeerde plek oplicht of fluoresceert.
- Daarna wordt de plek belicht met zichtbaar rood licht. Dit vernietigt de kwaadaardige huidcellen. De belichting duurt

ongeveer 7 tot 9 minuten. Om je ogen te beschermen tegen het felle rode licht draag je tijdens de behandeling een donkere bril.

- Als er meerdere plekken behandeld moeten worden, of als de behandelde zone te groot is, dan moet de handeling herhaald worden.

Hou er rekening mee dat u minstens drie à vier uur in het ziekenhuis bent per behandeling. De behandeling moet soms meerdere keren uitgevoerd worden.

WAT MERK JE VAN DE BEHANDELING?

Bij de meeste patiënten ontstaat tijdens de belichting een licht ongemak, een pijnsensatie of een branderig gevoel. In sommige gevallen kan de pijn wat sterker zijn, vooral tijdens de eerste 4 minuten. Verkoeling kan hierbij helpen.

Soms is een zekere mate van pijn moeilijk te vermijden om de behandeling goed te laten werken. Een verpleegkundige blijft bij je en begeleidt je tijdens de behandeling.

WAT MOET JE DOEN NA DE BEHANDELING?

- Meteen na de behandeling krijg je, indien nodig, een coldpack. Je krijgt dit mee naar huis om zo nodig opnieuw te gebruiken.
- Bij een sterke huidreactie brengen we een antibacteriële wondzalf (bijvoorbeeld Flammazine) aan op de behandelde zone en dekken we die af met een verband.
- De behandelde plek blijft daarna bij voorkeur 24 uur bedekt.
- Indien nodig kan je een pijnstillert met paracetamol innemen, zoals de arts of verpleegkundige met je heeft besproken tijdens de raadpleging.
- Houd de huid droog.

Verzorging van de huid

- Als er open wonden ontstaan, kan je een antibacteriële wondzalf zoals Flammazine blijven gebruiken tot de wonden genezen zijn.
- Zodra er korstjes of schilfertjes verschijnen, schakel je over op een ontsmettende en wondhelende zalf (bijvoorbeeld Cetavlex).
- Breng de ontsmettende zalf 1 tot 2 keer per dag aan tot de korstjes verdwenen zijn.
- Verzorg daarna de behandelde plekken gedurende enkele weken dagelijks met vaseline of een voedende crème.

WAAR MOET JE NOG OP LETTEN?

- Douchen mag vanaf 24 uur na de behandeling.
- Vermijd tijdens de eerste 2 weken langdurig contact met water: niet baden, zwemmen of naar de sauna gaan.
- Bescherm de behandelde zone goed tegen de zon. Gebruik een zonnecrème met factor 50 (SPF 50) en smeer hem om de 2 uur in, zolang de zone rood ziet. Dit kan enkele weken duren. Breng voldoende zonnecrème aan en draag een hoofddeksel en beschermende kledij. Ook nadien blijft bescherming tegen de zon belangrijk.
- Als de belichting dicht bij het oog gebeurde, kan er een zwelling boven en/of onder het oog ontstaan. Dit is normaal en verdwijnt meestal spontaan na enkele dagen.
- Neem contact op met je huisarts bij tekenen van infectie, zoals koorts, veel pijn, zwelling of ernstige roodheid.
- Lichte roodheid van de huid kan nog enkele weken tot maanden zichtbaar blijven.

FOTODYNAMISCHE THERAPIE MET DAGLICHT

In sommige gevallen beslist de arts om fotodynamische therapie met daglicht uit te voeren. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij oppervlakkige actinische keratosen op de hoofdhuid, handen of onderarmen. Net zoals bij de behandeling met een lamp worden de kwaadaardige huidcellen eerst ingesmeerd met de behandelingszalf. Daarna wordt de huid blootgesteld aan natuurlijk daglicht. Het weer moet hiervoor geschikt zijn: helder tot lichte bewolkt en een temperatuur boven 13°C. In ons ziekenhuis passen wij PDT met daglicht toe van maart tot oktober.

- ✓ Minstens 15 minuten voor het aanbrengen van de behandelingszalf wordt de huid ingesmeerd met een volledig beschermende zonnecrème. Niet elke zonnecrème is hiervoor geschikt, smeer de te behandelen huid daarom niet zelf vooraf in.
- ✓ Aanwezige korstjes worden indien mogelijk eerst verwijderd. Daarna wordt de behandelingszalf aangebracht. In tegenstelling tot belichting met een lamp wordt deze niet afgedekt.
- ✓ Uiterlijk 30 minuten na het aanbrengen van de zalf ga je naar buiten. Je blijft vervolgens gedurende 2 uur ononderbroken

buiten in het daglicht. Als dit te belastend is, mag je lichte schaduw opzoeken. Een klein afdak is ook mogelijk, zolang je nog goed daglicht krijgt.

- ✓ Probeer tijdens deze periode niet langer dan enkele minuten naar binnen te gaan.
- ✓ Wanneer je terug thuis bent, verwijder je de resterende zalf met een kompres of was je de huid voorzichtig.

WAT MOET JE DOEN NA DE BEHANDELING?

- Na de behandeling blijf je best binnenshuis. Als je toch naar buiten moet, bedek dan de behandelde zone.
- De huid kan na de behandeling rood, licht gezwollen en gevoelig zijn. Afkoelen, bijvoorbeeld met een coldpack, kan het branderig gevoel verminderen. Indien nodig kan je een pijnstillert met paracetamol (1000 mg) innemen.
- In de dagen na de behandeling kunnen schilfers of korstjes ontstaan op de behandelde zone. Hiervoor kan je 1 tot 2 keer per dag een ontsmettende en wondhelende zalf aanbrengen (bijvoorbeeld Cetavlex of Flamigel).
- Daarna verzorg je de huid gedurende enige tijd met vaseline of een voedende crème. De behandelde zone kan na genezing nog enkele weken tot maanden wat rood blijven, maar geneest bijna altijd zonder littekenvorming.

WAAR MOET JE NOG OP LETTEN?

De aandachtspunten zijn dezelfde als bij belichting met een lamp, zoals eerder beschreven.

HEB JE NOG VRAGEN?

Deze brochure is niet bedoeld als vervanging van de mondelinge informatie, maar als aanvulling daarop. Hierdoor is het mogelijk om alles nog eens rustig na te lezen. Heb je vragen over de behandeling, neem dan contact op met de raadpleging dermatologie op het nummer 016 33 70 00.

© april 2026 UZ Leuven

Overname van deze tekst en illustraties is enkel mogelijk na toestemming van de dienst communicatie UZ Leuven.

Ontwerp en realisatie

Deze tekst werd opgesteld door dermatologie in samenwerking met de dienst communicatie.

Je vindt deze brochure ook op www.uzleuven.be/brochure/700739.

Opmerkingen of suggesties bij deze brochure kan je bezorgen via communicatie@uzleuven.be.

Verantwoordelijke uitgever
UZ Leuven
Herestraat 49
3000 Leuven
tel. 016 33 22 11
www.uzleuven.be

 mynexuzhealth

Raadpleeg je medisch dossier
via nexuzhealth.com
of download de app

